

Landbefolkning næsten overalt er, at der er conservativt Elementer deri, og at der er et Element i den danske Bøndestand, som jeg sætter høit, og som jeg troer berettiger den til at have væsentlig Indflydelse, og det er, at den danske Bøndestand har bevaret sin Nationalitet, bevaret det danske Folks Eiendommeligheder ganske anderledes end vi Andre, som meer eller mindre ere blevne smittede af Tydskeriet. Og hvad skal saa Grunden være til at foretage Forandringer i Junigrundloven, har Folket ikke befundet sig vel under Junigrundloven, har Rigsdagen begaaet Misbrug af sin Magt, har man hørt høie Røster tale om, hvorledes Rigsdagen har misbrugt Magten, har begaaet Uretfærdigheder? Det har man ikke. Man har overalt anerkjendt, at der under Junigrundloven er skeet en jevn og rolig Udvikling af Forholdene, at der ikke er gjort store Spring i Udviklingen, men at der er blevet bygget paa de bestaaende Forhold, der ere blevne reformerede og forbedrede; men Misbrug og Uretfærdigheder har man ikke hørt Nogen klage over. Naar der ved en saa vigtig Sag som denne er talt om Ansvar, saa maa man vel ogsaa spørge: hvor er Retten? Og her troer jeg, at de, som holde paa Junigrundloven, kunne rolig sige, at vi have Retten paa vor Side. Naar vi gaar tilbage til Grundlovsindskrænkningerne, saa vil vistnok neppe Nogen nægte, at Grundlovsindskrænkningerne kom i Stand for derved at holde sammen paa hele Monarchiet, at det var under Forudsætning af, at der kom en Forfatning i Stand, som kunde holde Monarchiet sammen, og at det ogsaa var under Forudsætning af, at vi vendte tilbage til Junigrundloven, dersom denne Forfatning ikke kunde vedblive at bestaae, og dersom Monarchiet ikke kunde holde sammen med den. Derom vidner ikke blot det meget omtalte Forbehold, men derom vidner ogsaa Bestemmelserne i Grundlovsindskrænkningerne om Fordelingen af Bevillingsretten; Bevillingsretten blev ikke deelt paa anden Maade end udtrykkelig til den Repræsentation, som repræsenterede Fællesmonarchiet. Der er efter min Overbeviisning heller ikke nogen Repræsentation i Danmark, som har Bevillingsmyndighed, undtagen den danske Rigsdag. Efter hvad jeg har sagt, troer jeg

ikke alene, at mit Standpunkt er paavist, men jeg troer ogsaa, at jeg har begrundet det saaledes, at det maa være tydeligt, at jeg og de, der stemme som jeg, ikke have letsindigt paataget os et Ansvar, men at det er efter moden og begrundet Overveielse, at vi stille os, som vi gjøre.

Carlsen: Jeg skal her ikke dvæle ved denne Sags Historie; hvorledes jeg tænker om denne, er allerede bekendt for adskillige Medlemmer her i Thinget, og jeg har en Tvivl om, at den ærede Formand vilde tilstede, at jeg her udtalte de Tanker, jeg har derom. Den Form, hvorunder Sagen er kommen herind, og de Ytringer, hvormed den ærede Conferencespræsident ledsagede den, da den indkom, have allerede ved Sagens første Behandling overbevist mig om, at her ikke kunde være Tale om en alvorlig Behandling af Sagen, at man ikke kunde vente at faae indført Endringer i Forsatningsudkastet. Herved er nu, efter min Opfattelse, Thinget kommet i en Stilling, som ikke er forudsæet i Femtejuni-Grundloven, og jeg maatte derfor stemme mod Sagens Overgang til anden Behandling. Ved anden Behandling var jeg forhindret ved Sygdom i at være tilstede her, og nu er Sagen til tredje og sidste Behandling. Det maa da nu være mig tilladt med nogle Ord at begrunde min Stemmegivning. Jeg skal ikke indlade mig paa at besvare, hvad her er fremkommet eller maatte fremkomme, thi jeg kan ikke vente, at Nogen nu ved sidste Behandling vil lade sig bestemme til at stemme anderledes, end han allerede havde besluttet, da han kom her, thi denne Sag er saa gjennemdebatteret, at der ikke efter min Anskuelse vil kunne fremsøres andre Grunde end dem, som i en eller anden Sammenhæng tidligere have været hørte. Naar jeg betragter den Situation, som vi ere i, saa tilstaaer jeg, at der trods denne Sags Historie og trods den Form, hvori den foreligger, er Grund til at tage under alvorlig Overveielse, om man kan give Forslaget sin Stemme. Ved denne Overveielse vil det Spørgsmaal være og har for mig været af afgjørende Vægt, om den nye Forfatning, hvis den indføres, vil bidrage til at fremskynde en Tilnærmelse til en virkelig